

Klaas Reitmaier

Naar aanleiding van een herinnering van de fam. Berghouwer over de Bleekersstraat, waarin de naam Reitmaier voorkwam, zochten we contact met dhr. Klaas Reitmaier, die geboren is in de Bleekersstaat om zijn herinneringen aan die straat vast te leggen.

Geboren in 1945 heeft hij tot z'n twee en twintigste in de Bleekersstraat 1 gewoond. In het pand had zijn grootmoeder en later zijn ouders een manufacturenzaak. Zijn grootouders hadden op de Zuiddijk een café.

Grootvader was zeeman, hij voer als kok op de grote vaart en was een groot deel van het jaar van huis dus grootmoeder voerde thuis het bevel. Als grootvader weer eens aan de wal was werd er thuis bier gebotteld. Eind jaren twintig kwam grootvader niet meer terug van zee; vermist. Rond 1930 kon grootmoeder het pand Bleekersstraat 1 huren en begon daarin een manufacturenzaak.

De ouders van Klaas hebben later de zaak overgenomen. Grootmoeder verhuisde naar het Vissershof. De manufacturenzaak had een breed assortiment. Van breiwol, garen en band, onderkleding tot hand- en theedoeken. Moeder dreef de winkel en vader, geboren in 1911, had een baan bij Bruynzeel. Dichtbij genoeg om tussen de middag thuis te komen voor het warme eten.

Dan moest natuurlijk wel alles meezitten zoals het pontje van Schaap dat een dienst had van de Havenbuurt, Bleekersstraat, Prins Hendrikkade, kop van Het Eiland (zwembad) en weer terug naar de Haven. Als hij het pontje miste moest hij omrijden via de

Wilhelminabrug.
Pontje van Schaap

Klaas deed de kleuterschool op de Vissershopschool, maar de lagere school op de Herman Gorterschool. Die was nieuw en was een beetje voor de middenstand in tegenstelling met de Vissershopschool. In die dagen was er nog een duidelijk standsverschil. In de Bleekersstraat waren alleen koopwoningen en dat was meestal weggelegd voor ondernemers en kantoorpersoneel. Het aanpalende Vissershop had huurwoningen bewoond door werkers in de fabrieken. Automatisch kom je dan bij je schoolvrienden thuis die bijv. in de Burgemeestersbuurt woonden, ook wat betere stand. Na de lagere school heeft Klaas nog de handelsdagschool in de Rosmolenstraat bezocht.

Er waren in de Bleekersstraat redelijk veel ondernemers. Op beide hoeken een winkel. Op de ene de tabakswinkel van Dijkman en aan de andere kant de Coöperatie De Eenheid, een kruidenierswinkel. Dan de eigen manufacturenzaak, de scheepswerf van Berghouwer, Kok de kolenhandel en het bouwbedrijf van Onrust. Aan de overkant van het water was nog een scheepswerf van Van der Molen.

Net als de scheepswerven had ook de kolenhandel vaarwater nodig. De kolen kwamen van het NS station aan de Provincialeweg per dekschuit naar Kok's kolenhandel waar ze met de hand werden gelost.

Op de foto de sloot gezien vanaf de Zaan, met de werf van Van der Molen.

De kolenstof drong diep in de huid van die lossers. Na het werk kwamen ze pikzwart te voorschijn. Alles ging toen nog met de hand net als al het hout dat met schepen aangevoerd werd op het Ponteiland. Op de scheepswerf van Berghouwer heeft Klaas nog wel gespeeld als kind. En later, toen de scheepswerf al tot het verleden behoorde en het meer een timmerbedrijf was, heeft hij er nog wel hout gehaald voor z'n vader. De firma Berghouwer heeft overigens Bleekersstraat 1 nog gebouwd en de vader van Klaas heeft daar ruim tachtig jaar in gewoond.

Dat lossen met de hand doet Klaas meteen denken aan z'n eerste

baas; banketbakkerij Clasquin. Daar werden de zakken meel enz. nog handmatig naar zolder gebracht. Clasquin bevond zich in de Damstraat ingeklemd tussen kledingmagazijn Kreymborg (nu Bruna) en de tabakswinkel van Metselaar.

De Zuidoost, zo rond het Sluisje, was goed voorzien van winkels. Klaas kan ze zo opsommen. Vanaf het Skager Rak had je Goos de Boer - de kapper, Havik – de slager, Dirk Kuyper – tabakszaak en voetballer bij ZFC, Redelaar – elektriciteitswinkel, Scheepswerf v.d. Molen. Op de foto de zaak van Redelaar en daarnaast een deel van Scheepswerf v.d. Molen.

Dan vanaf de Hanepadsluis en aansluitend het café Het Sluisje, van Noord – bakkerij, de visstal van de fam. Kleyn, v.d. Stadt – kruidenier, Bone – schoenmakerij, Bouquet – bloemen en tenslotte Dijkman – tabakswinkel op de hoek van de Bleekersstraat. En dat is alleen de westkant van de Zuidoost.

Klaas woont met z'n vrouw al jaren in Koog aan de Zaan maar komt nog wel eens op z'n oude stek terug. Bijvoorbeeld met de wandelvereniging organiseert hij tochten die de vernieuwing op het Vissershuis aan mensen van buiten Zaandam laten zien. Ook door z'n werk als ondersteunend fractielid van de gemeenteraad kan hij de voortgang van stadsvernieuwing bekijken.